

המחזור השני של סקר המיומנויות הבין-לאומי (PIAAC)

טעימות מהממצאים,
אתגרים והזדמנויות

נעה שחורי איל
חיים פורטנוי

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

משרד החינוך

10.12.2024, והרי עיקרי החדשות:

TheMarker

קריירה

הנזק של מערכת החינוך
נשאר שנים קדימה.
התוצאה? הישראלים לא
מוכנים לחיים המודרניים

N12
החדשות

כלכלה

מתקשים בקריאה ובחשבון: המבוגרים
בישראל בתחתית ה-OECD - ורק
מידרדרים

ynet

חדשות > חדשות בארץ > כללי

ישראל בתחתית מדינות ה-OECD באוריינות
קריאה ומתמטיקה בקרב בוגרים

כלכליסט

ניתוח

אומת הסטארט-אפ? מיומנויות
הישראלים רק הולכות ומידרדרות

אחרי הנפילה במבחני המתמטיקה לכיתות ח', ישראל נופלת גם במבחנים
בינלאומיים שבודקים מיומנויות אצל מבוגרים. הישראלים נשארו הרחק מאחור
בכל הקשור לקריאה, מתמטיקה ופתרון בעיות. את התוצאות נרגיש עשורים
קדימה

שחר אילן 11.12.24 06:10

ישראל
היום

חדשות / בארץ

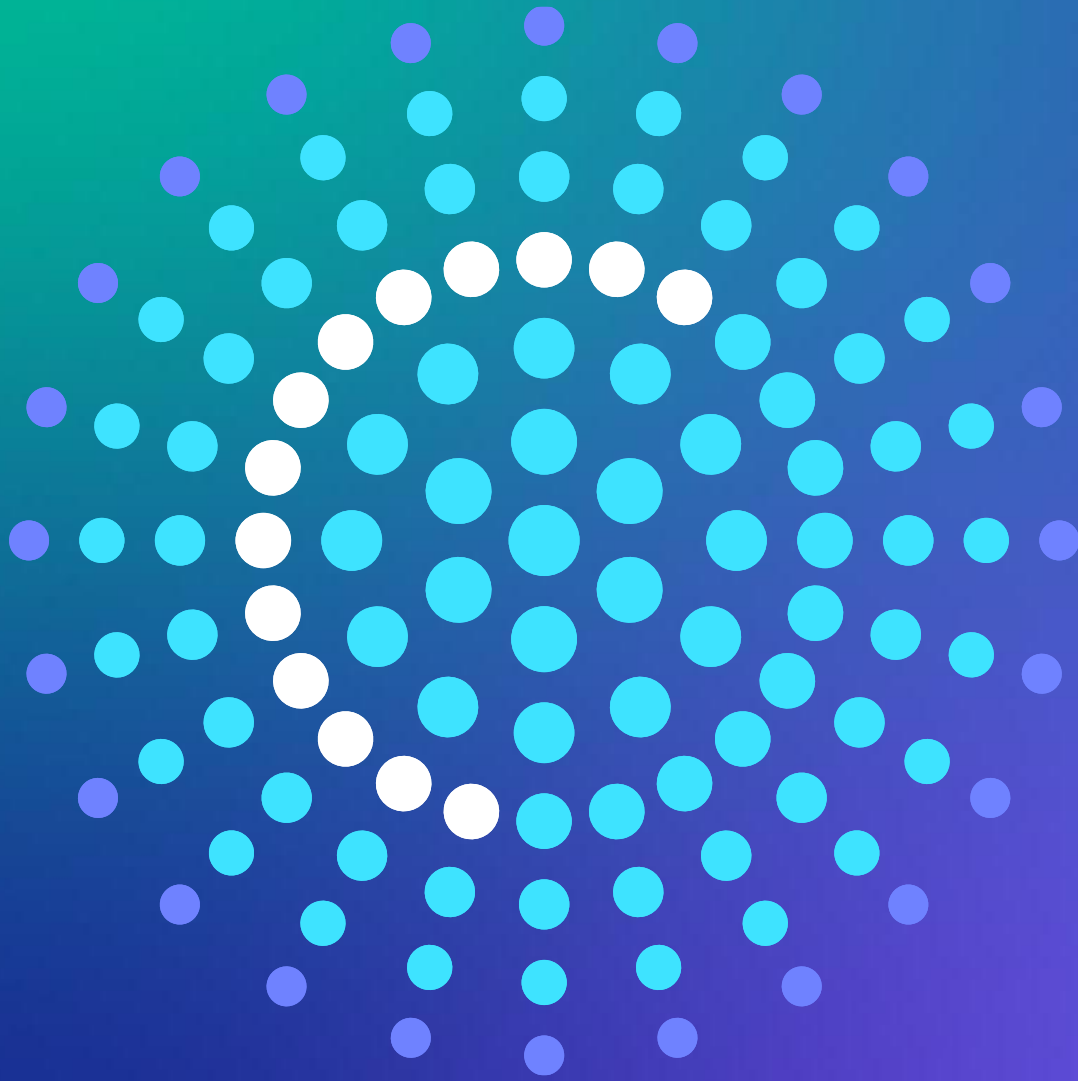
לא יודעים לקרוא: המיומנויות
של הישראלים - מהנמוכות
במדינות המפותחות

במילותיו של אנדריאס שלייכר, 'שר החינוך של ה-OECD':

What is particularly concerning is that 36% of adults in Israel, and that's over a third, only show the literacy skills that you would expect from a ten-year-old child.

רקע ושיטה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

משרד החינוך

מהו סקר המיומנויות?

- סקר בין-לאומי בהובלת ה-OECD
- מודד מיומנויות מפתח בקרב מבוגרים בגילי 16 עד 65
- המחזור הראשון נערך בשלושה גלים בשנים 2011-2018 (בישראל: 2014-2015)
- המחזור השני:
 - 2022-2023
 - 31 מדינות משתתפות

משתתפים ושיטה

- **משתתפים:** 6,092 משיבים בגילים 16-65, שמהווים מדגם מייצג של אוכלוסיית הקבע
- שאלון רקע בפורמט **ריאיון**, ואחריו מענה עצמאי על **מבחן מיומנויות**
- שאלון הרקע ומבחן המיומנויות הוצעו **בעברית ובערבית**
- מבחן המיומנויות התקיים **בסביבה דיגיטלית** בלבד (על גבי טבלט)

שאלון הרקע

- לפני פרק המבחן ענו המשתתפים על שאלון רקע:
 - רקע סוציו-דמוגרפי
 - השכלה
 - תעסוקה
 - שאלות על מיומנויות חברתיות-רגשיות, כולל מאפייני אישיות (Big Five)
 - שימוש במיומנויות בעבודה ובחיי היום-יום
 - שאלות מקומיות (כגון קביעות במקום העבודה; דת ומידת דתיות; שירות צבאי, לאומי או אזרחי)

תחום חדש

פתרון בעיות אדפטיבי:

היכולת להשיג מטרות
בסיטואציה דינמית
שבה הפתרון אינו זמין
מיידית; הגדרת
הבעיה, חיפוש מידע
ויישום פתרון במגוון
סביבות מידע
והקשרים.

בסקר נבדקו שלוש מיומנויות מפתח

אוריינות מתמטית:

שימוש במידע
וברעיונות מתמטיים
שמיוצגים במגוון
דרכים והסקת
מסקנות באופן
ביקורתי בהתבסס
עליהם.

אוריינות קריאה:

היכולת להבין
ולהעריך טקסטים
כתובים, להשתמש
בהם ולעסוק בהם.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

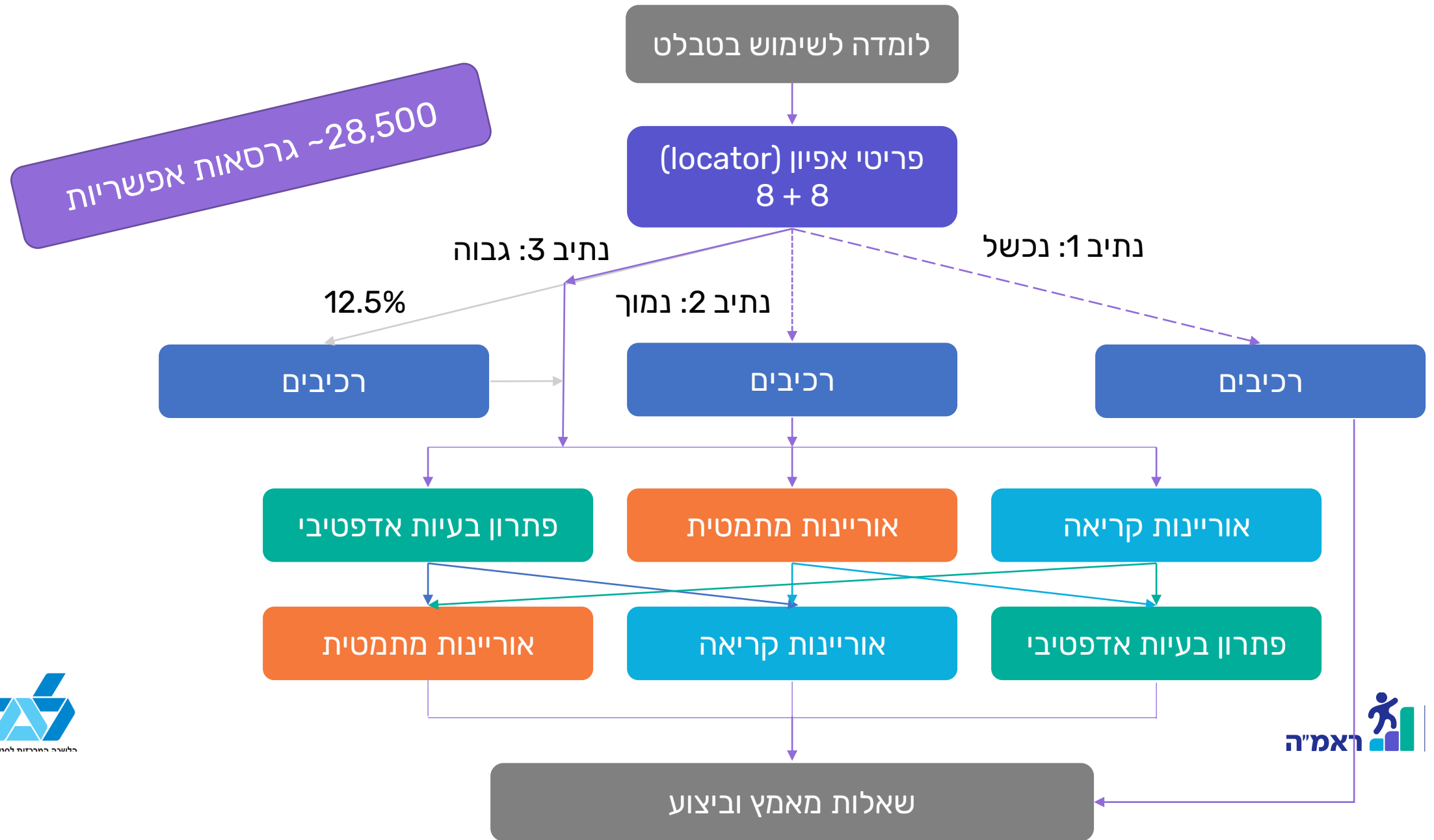

רשות הארצית לסידורה והערכה בחינוך

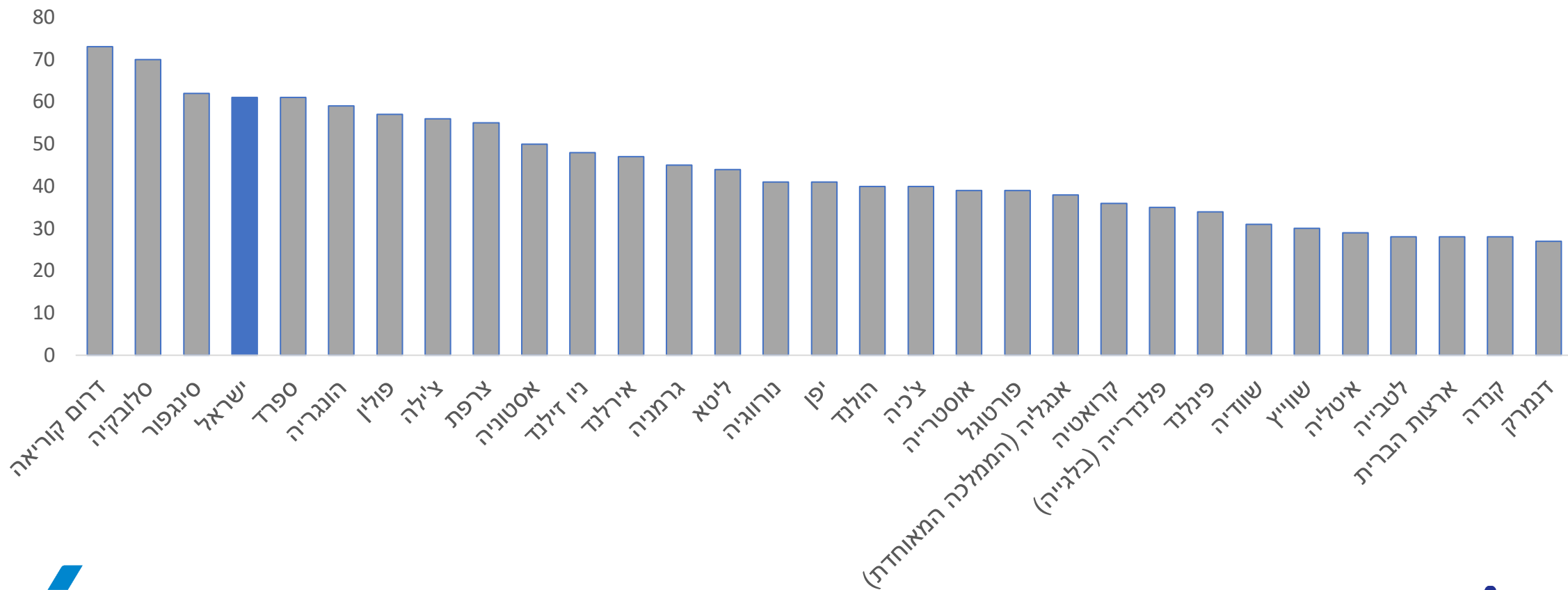

משרד החינוך

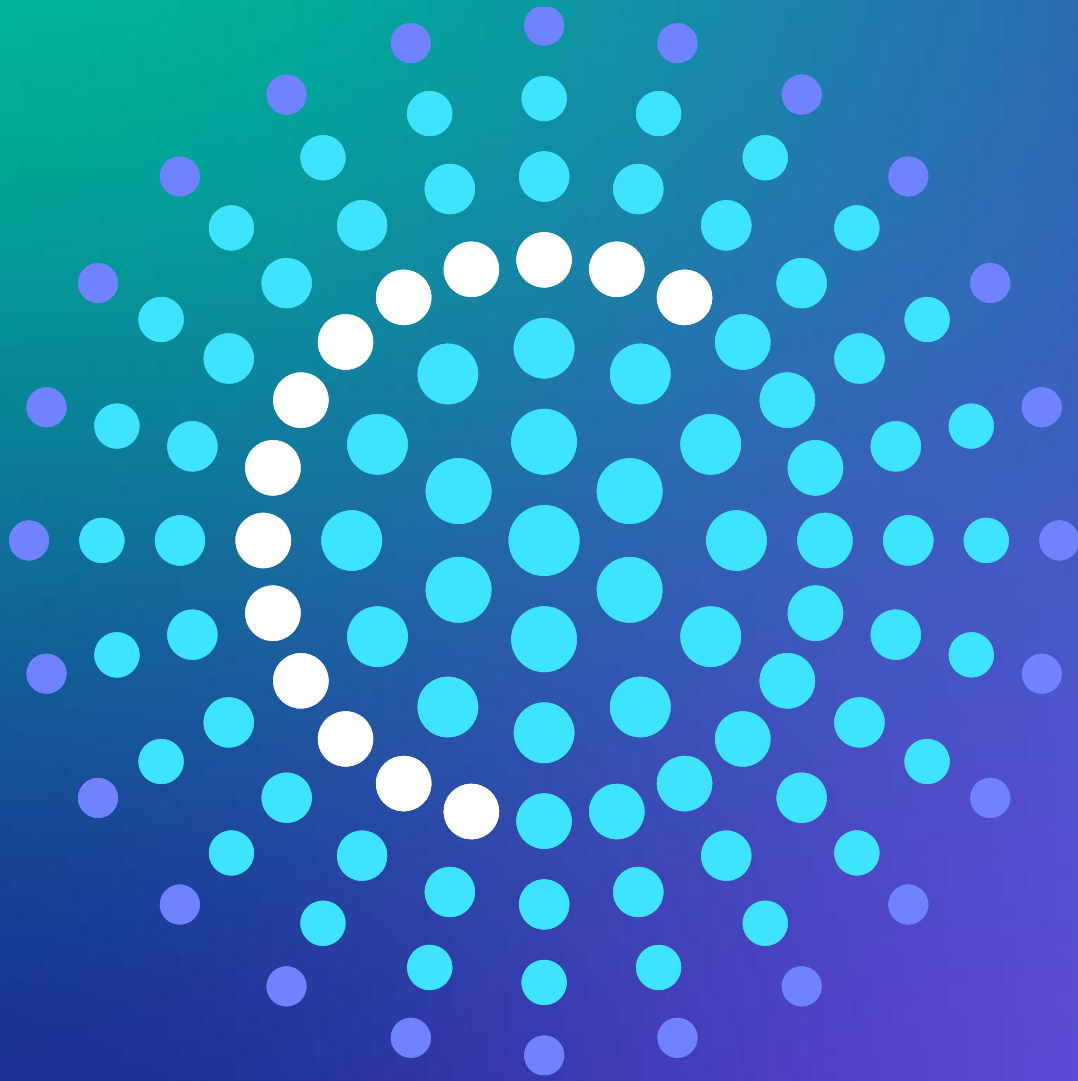
פרק מבחן המיומנויות בנוי בצורה אדפטיבית

שיעור ההשבה בישראל

פריטים לדוגמה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

משרד החינוך

כללי הגן

ברוכים הבאים לגן שלנו! אנחנו נרגשות לפתוח שנה נפלאה שבה נכיר זה את זה, נלמד ונעשה כיף חיים. אנא הקדישו מספר דקות לעיון בכללי הגן שלנו.

- יש להביא את ילדכם אל הגן עד השעה 9:00 בבוקר.
- הלבישו את ילדכם בבגדים נוחים והביאו בגדים נוספים להחלפה.
- אין להביא לגן תכשיטים או ממתקים. לקראת יום ההולדת של ילדכם אנא תאמו עם הגננת הבאה של חטיף מיוחד לכל הילדים.
- הביאו את ילדכם לגן בלבוש מלא - לא בפיג'מה.
- ארוחת הבוקר מוגשת בסביבות השעה 7:30 בבוקר.
- הביאו שמיכה קטנה או כרית לשנת הצהריים. את הצעצועים אנא השאירו בבית.
- תרופות יש להביא באריזתן המקורית עם התווית המקורית, ויש לרשום אותן בדף התרופות שנמצא בכל אחת מהכיתות.
- בכל שאלה אתם מחמנים לפנות לגננת של ילדכם או למירב.

יחידה 580 – שאלה 1/2

התבוננו ברשימת כללי הגן. כדי לענות על השאלה שלהלן, לחצו על המידע המתאים ברשימה.

קיבלתם הודעת דוא"ל בנוגע ליום השיתוף בגן. קראו את המכתב שלהלן שקיבלתם מהגננת של ילדכם.
מאיזה כלל מתעלמים באופן זמני לכבוד יום השיתוף?

מאת: מירב

נושא: יום שיתוף

הורים יקרים,

היכוננו ליום השיתוף! ביום שישי הילדים מוזמנים לשחק עם הכיתה את הבובה הרכה האהובה עליהם. הבובה צריכה להיות בגודל שנכנס לתוך תיק הגב שהם מביאים לגן.

כל אחד מהילדים יציג בפני חבריו לכיתה את הבובה הרכה האהובה עליו ויסביר מה הופך אותה למיוחדת.

תודה,
מירב

מחשבון הטפט יראה כמה גלילי טפט דרושים לכם.

השלימו את שלבים 1 ו-2. לאחר מכן לחצו על הכפתור "חשב". כדי להתחיל מחדש, לחצו על "איפוס".

1. הזינו את נתוני הטפט

רוחב גליל (ס"מ)

52

אורך גליל (מ')

10.05

2. הזינו את ממדי הקיר

רוחב (מ')

2.20

גובה (מ')

2.50

איפוס

חשב

דרושים לכם בקירוב

2

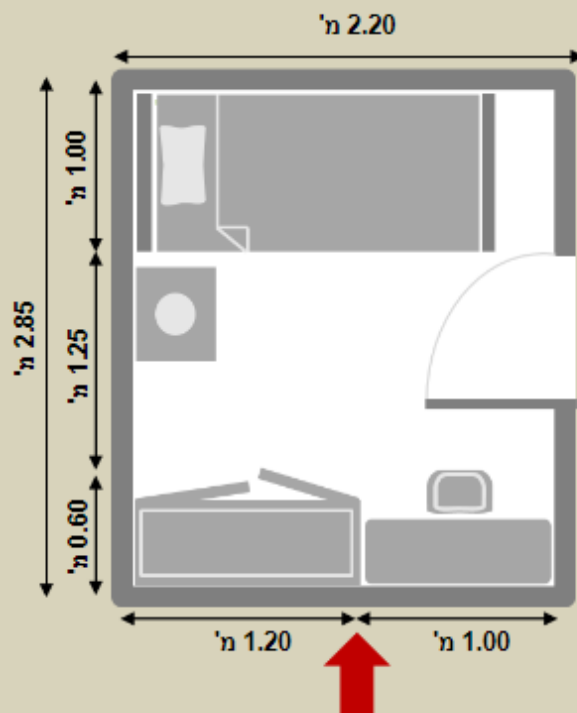
גלילים

יחידה 829 – שאלה 1 מתוך 2

התבוננו בתוכנית חדר השינה ובמחשבון הטפט. לחצו על התיבות במחשבון הטפט והקלידו את תשובתכם לשאלה שלהלן באמצעות לוח מקשי המספרים.

הקיר שמאחורי הארון והשולחן (מסומן בחץ) יכוסה בטפט מהרצפה עד התקרה.

הזינו את הנתונים הנכונים במחשבון הטפט. לאחר מכן לחצו על הכפתור "חשב" כדי להציג את מספר הגלילים הדרושים.

הערה: האיור אינו בקנה מידה נכון.

גובה החדר

2.50 מטרים (מ')

גליל טפט

רוחב: 52 סנטימטרים (ס"מ)
אורך: 10.05 מטרים (מ')

יחידה 120 – שאלה 1/2

התבוננו במפה ובפתק שלמטה. כדי לענות על השאלה שלהלן לחצו על היעדים במפה.

השעה 8:00 בבוקר. עליכם לבצע את כל המשימות הרשומות בפתק.

תכננו את המסלול המהיר ביותר להשלמת המשימות האלה. קחו בחשבון את מגבלות הזמן.

לאחר שתסיימו, לחצו על החץ "הבא" כדי להמשיך. אם תרצו לשנות את המסלול שבחרתם, לחצו על הכפתור "איפוס". זמן הנסיעה הכולל, המוצג בתחתית המפה, יתעדכן כאשר תתכננו את המסלול.

- להוריד את הילד בבית הספר עד 8:30 בבוקר.
- לבצע את קניית המצרכים השבועית (20 דקות).
- להגיע בחזרה הביתה לפני הפגישה של 9:30 בבוקר.

איפוס

יחידה 120 – שאלה 2/2

התבוננו במפה ובפתק שלמטה. כדי לענות על השאלה שלהלן לחצו על היעדים במפה.

תכננתם לעשות את הקניות בחנות א.

השעה עכשיו 8:30 בבוקר. הורדתם את ילדכם בבית הספר. אתם מקבלים עדכון חדשות בטלפון שהחנות שבחרתם סגורה, בגלל צינור מים שהתפוצץ ברחוב וגרם להצפה.

שנו את המסלול שלכם כך שתוכלו להשלים את המשימות הנותרות. קחו בחשבון את מגבלות הזמן.

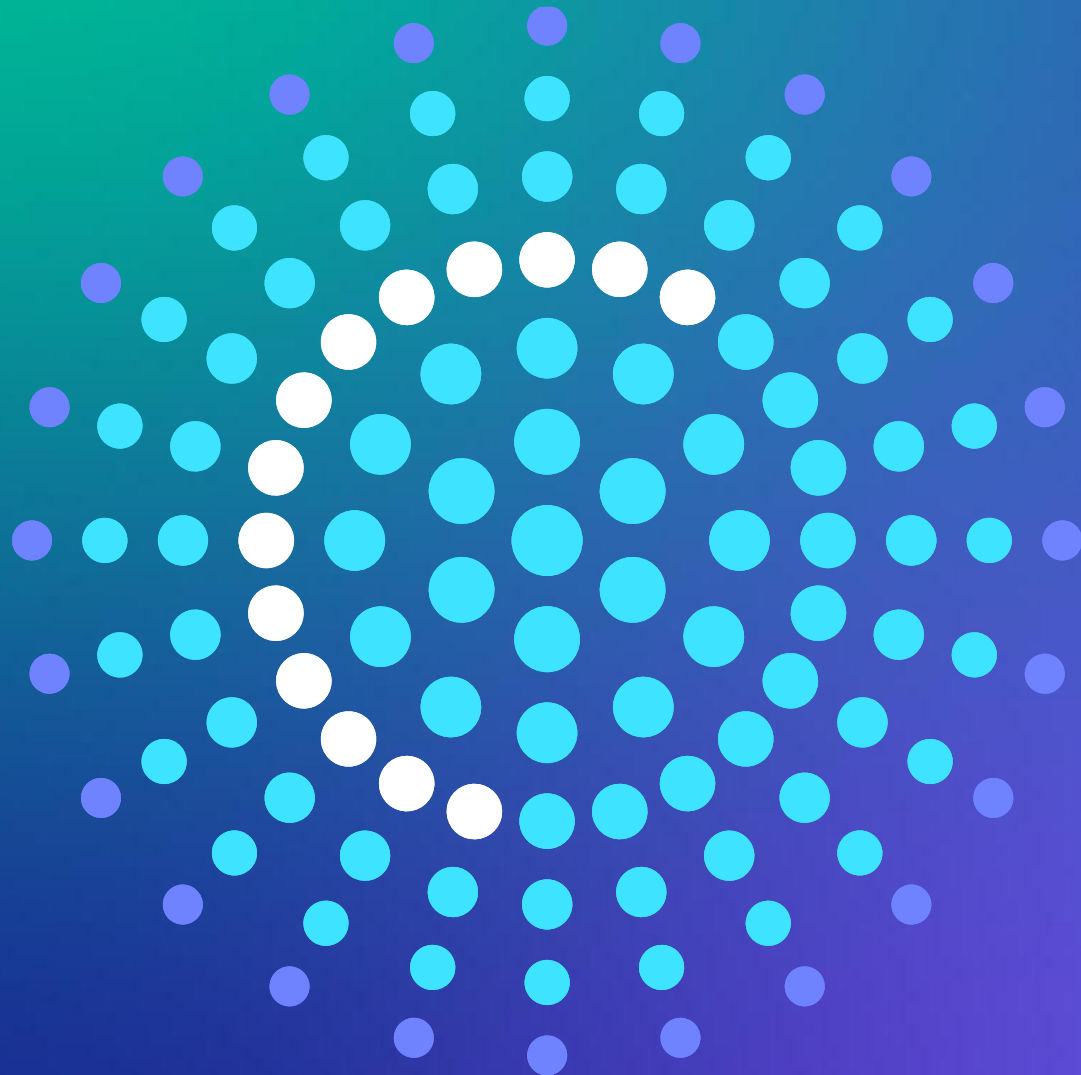
לאחר שתסיימו, לחצו על החץ "הבא" כדי להמשיך.

- להוריד את הילד בבית הספר עד 8:30 בבוקר.
- לבצע את קניית המצרכים השבועית (20 דקות).
- להגיע בחזרה הביתה לפני הפגישה של 9:30 בבוקר.

איפוס

טעימה מהמצאים

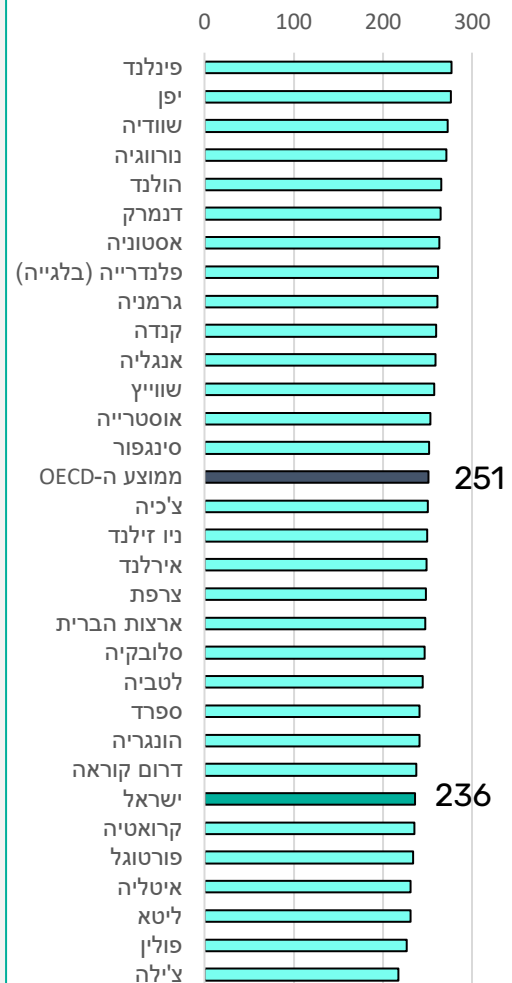
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

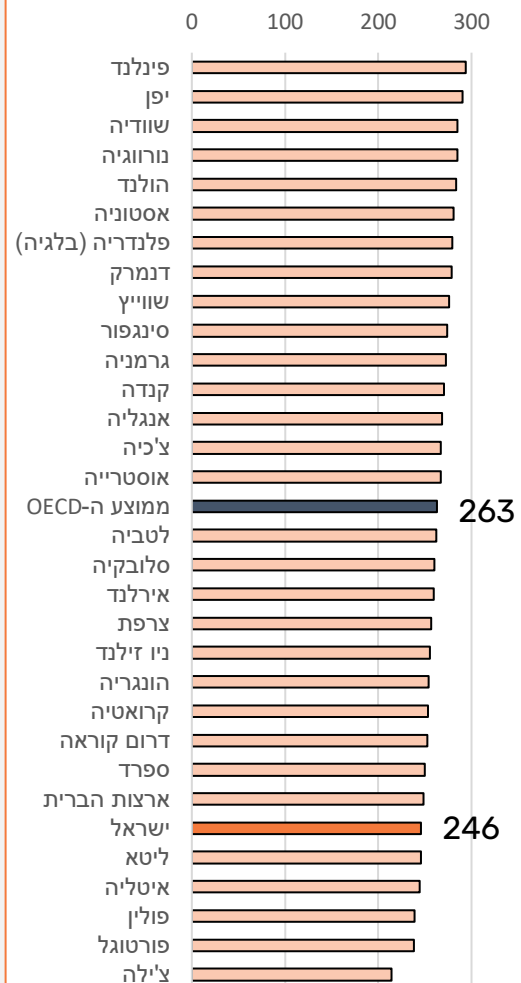
הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך | משרד החינוך

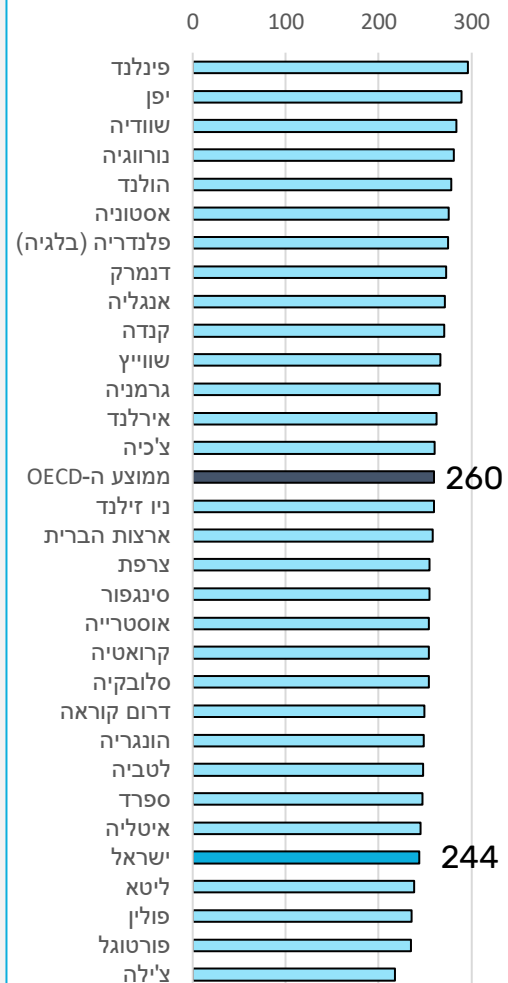
פתרון בעיות אדפטיבי

אוריינות מתמטית

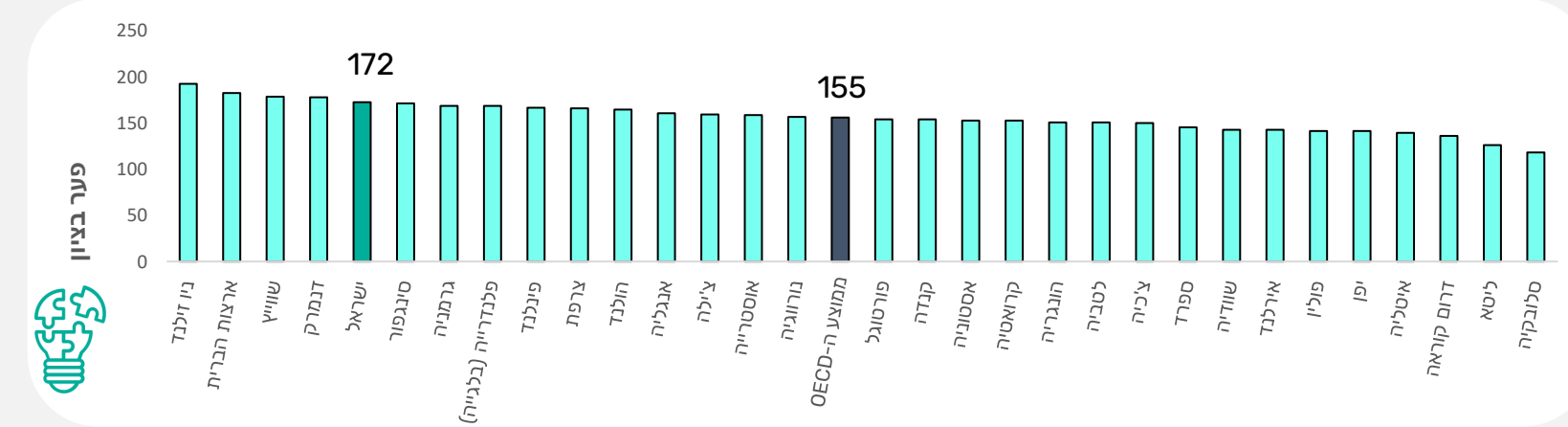
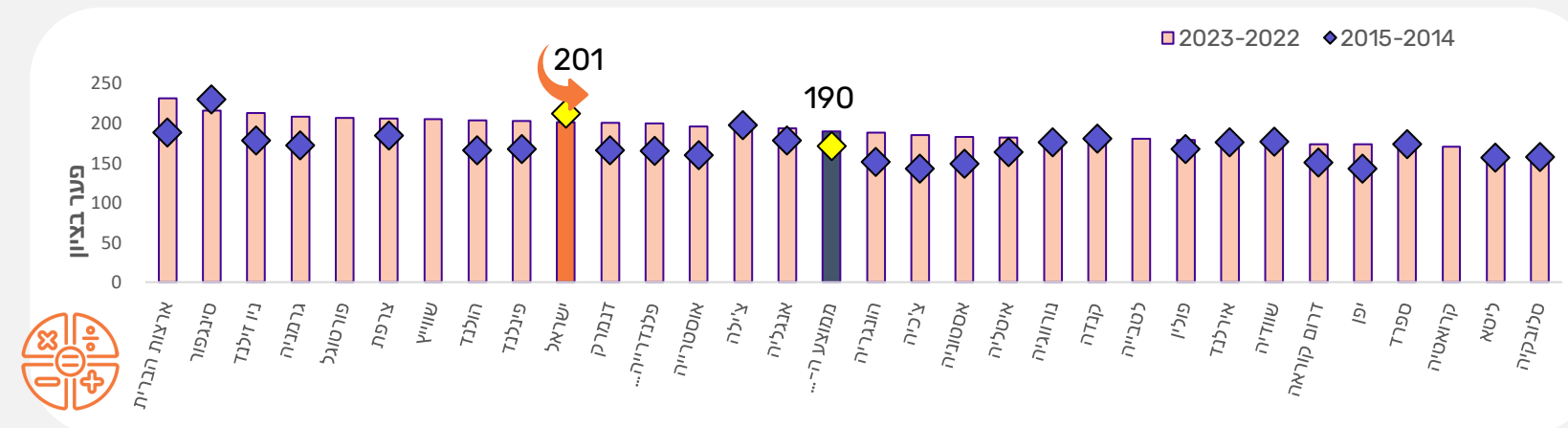
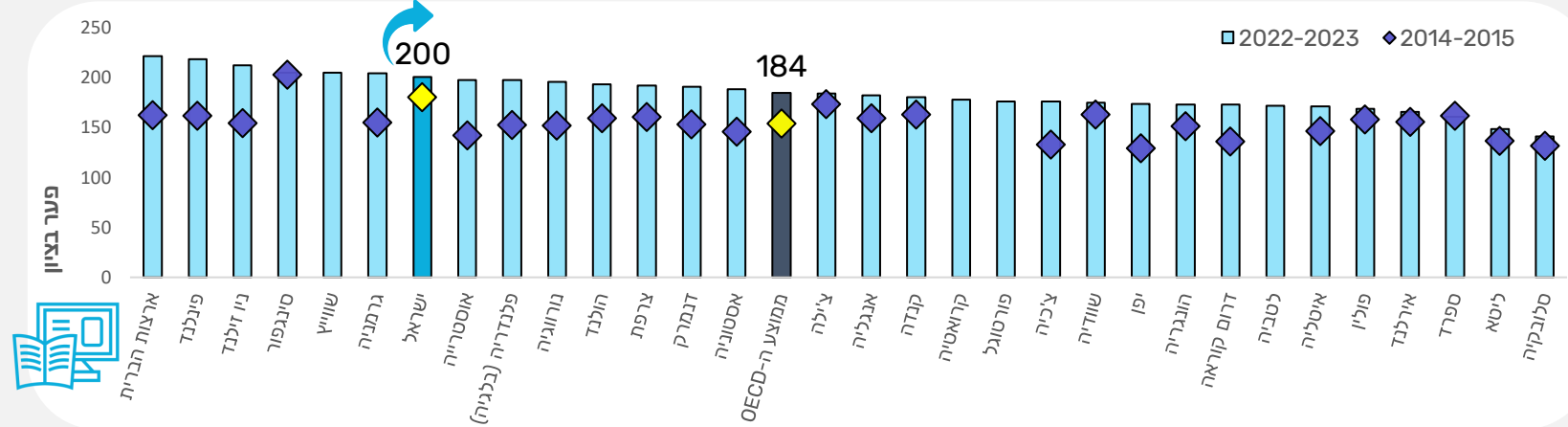

אוריינות קריאה

ישראל מתחת לממוצע
בשלושת OECD
התחומים שנמדדו

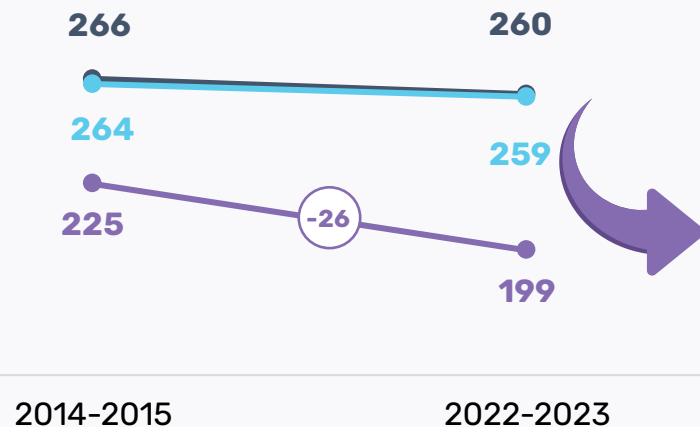

פיזור הציונים* בישראל גבוה מממוצע OECD בכל תחומי המדידה

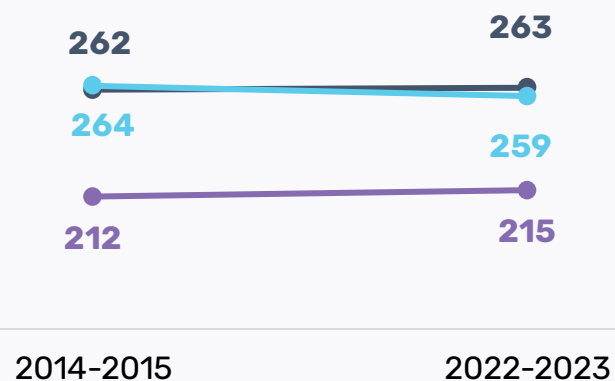
* הפער בין אחוזון 95 לאחוזון 5

אוריינות קריאה

אוריינות מתמטית

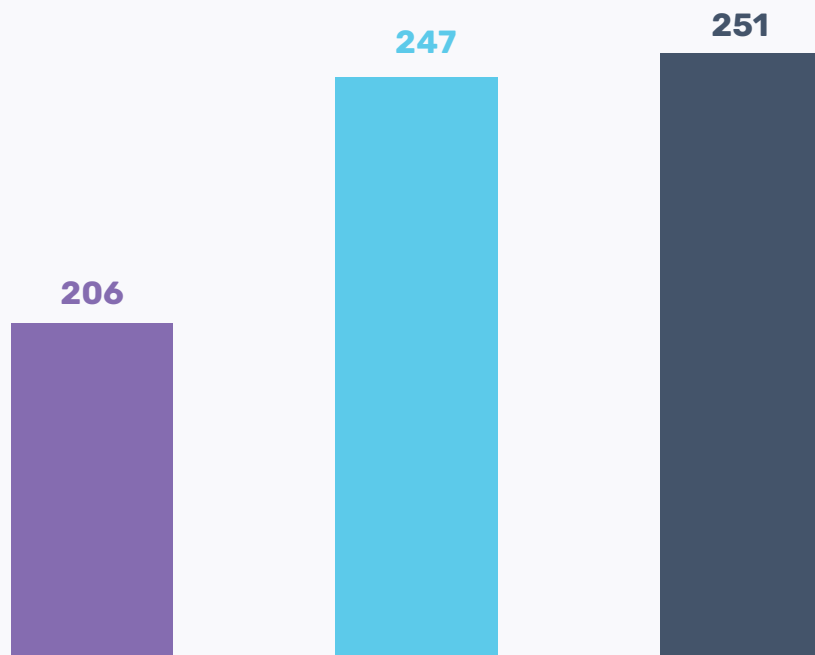

- דוברי עברית
- דוברי ערבית
- OECD

ירידה בהישגי דוברי
הערבית בקריאה, יציבות
באוריינות מתמטית

פתרון
בעיות
אדפטיבי

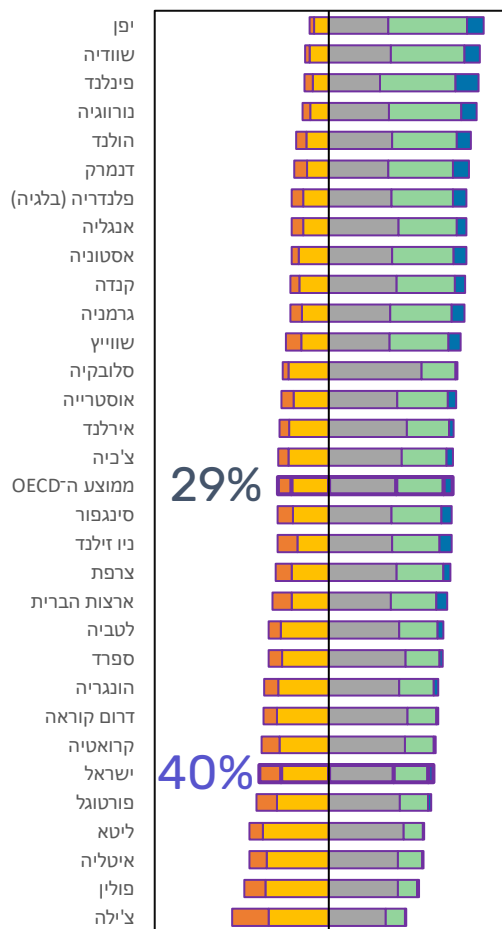
דוברי עברית ●
דוברי ערבית ●
OECD ●

הישגים נמוכים לדוברי
ערבית בתחום פתרון
בעיות אדפטיבי

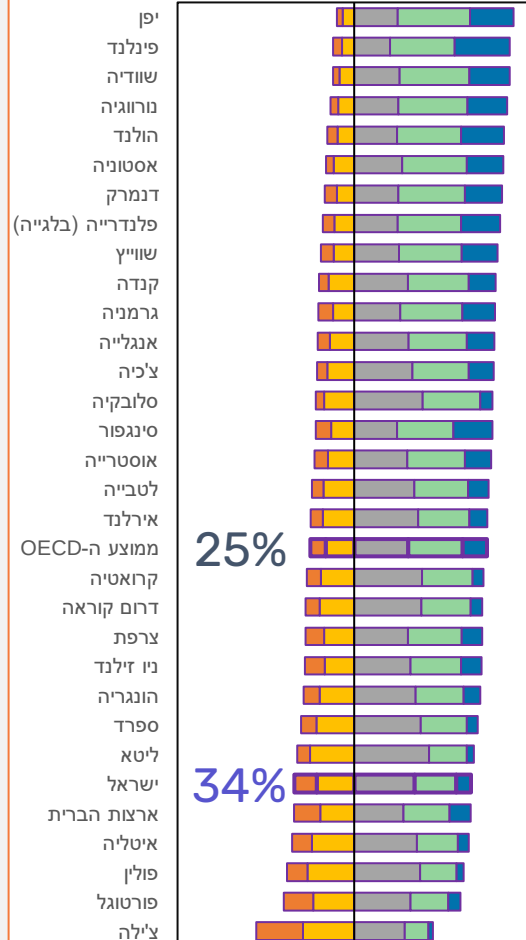

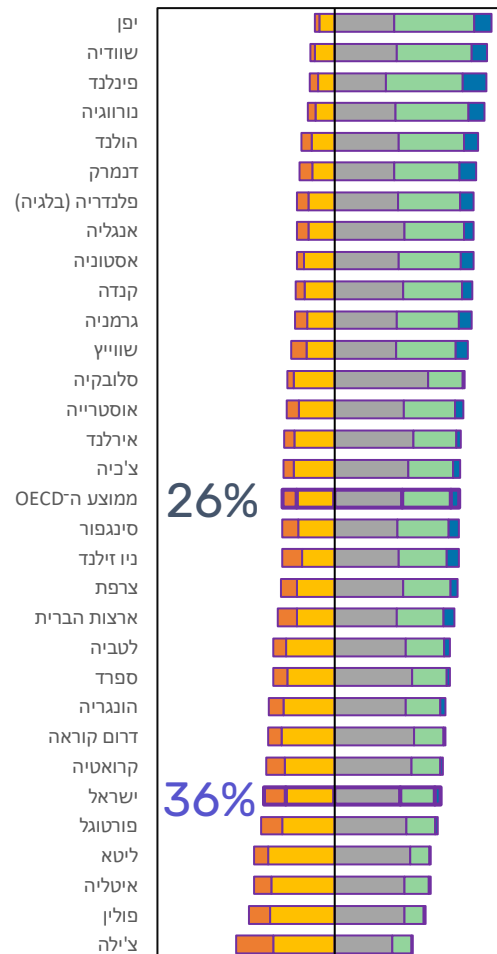
פתרון בעיות אדפטיבי

אוריינות מתמטית

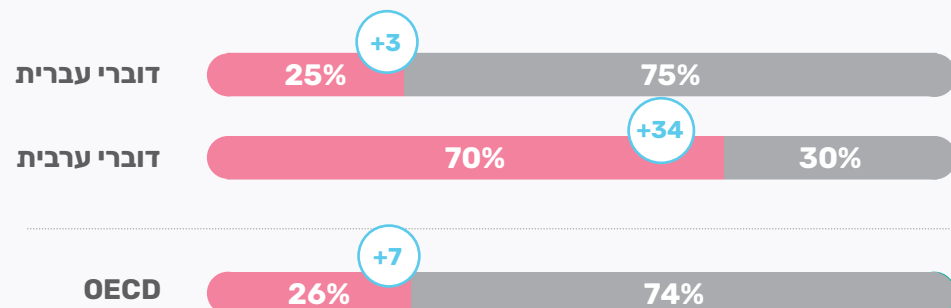
אוריינות קריאה

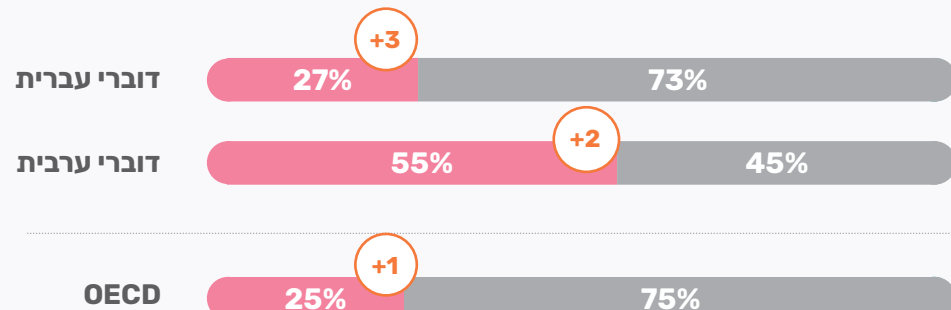
שיעור המתקשים
בישראל מעל 30%,
בכל תחומי המדידה

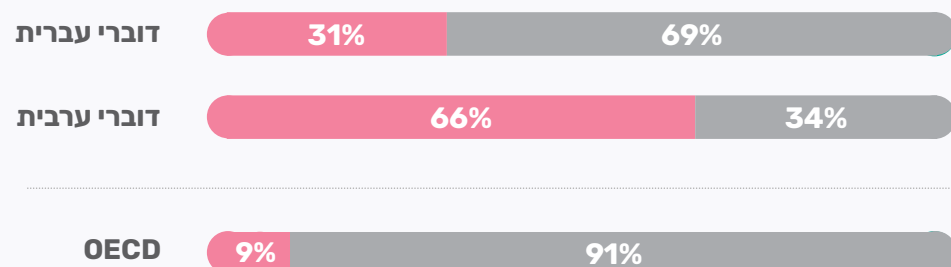
אוריינות קריאה

אוריינות מתמטית

פתרון בעיות אדפטיבי

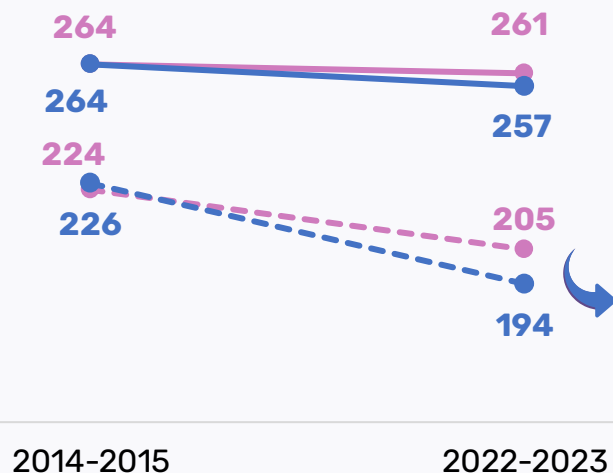

מתקשים

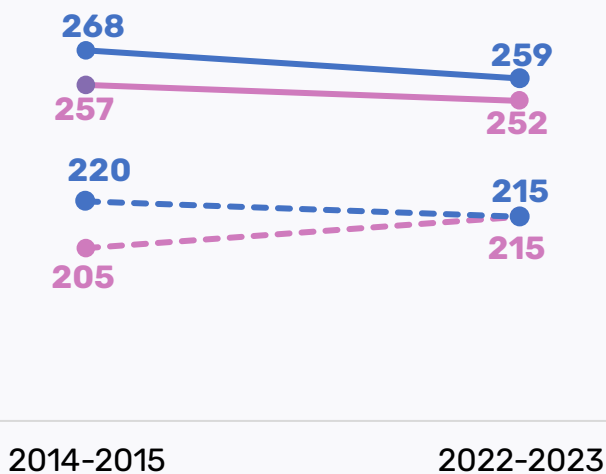
שיעור גבוה של מתקשים בקרב דוברי הערבית – מעל 50% בכל אחד מהתחומים.

אוריינות קריאה

אוריינות מתמטית

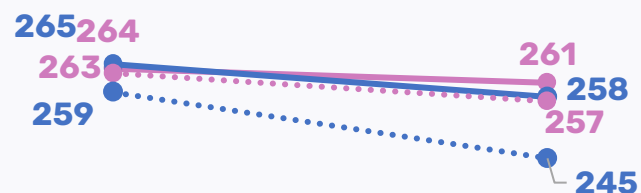

- דוברי עברית (Solid Blue)
- דוברות עברית (Solid Pink)
- דוברי ערבית (Dashed Blue)
- דוברות ערבית (Dashed Pink)

התמונה המגדירת:
בקרב דוברי ערבית נוצר
פער לטובת נשים
באוריינות קריאה, ונסגר
הפער בין לבין גברים
באוריינות מתמטית

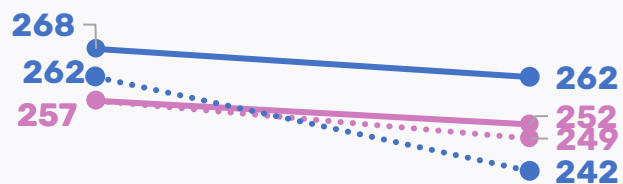
אוריינות קריאה

2014-2015

2022-2023

אוריינות מתמטית

2014-2015

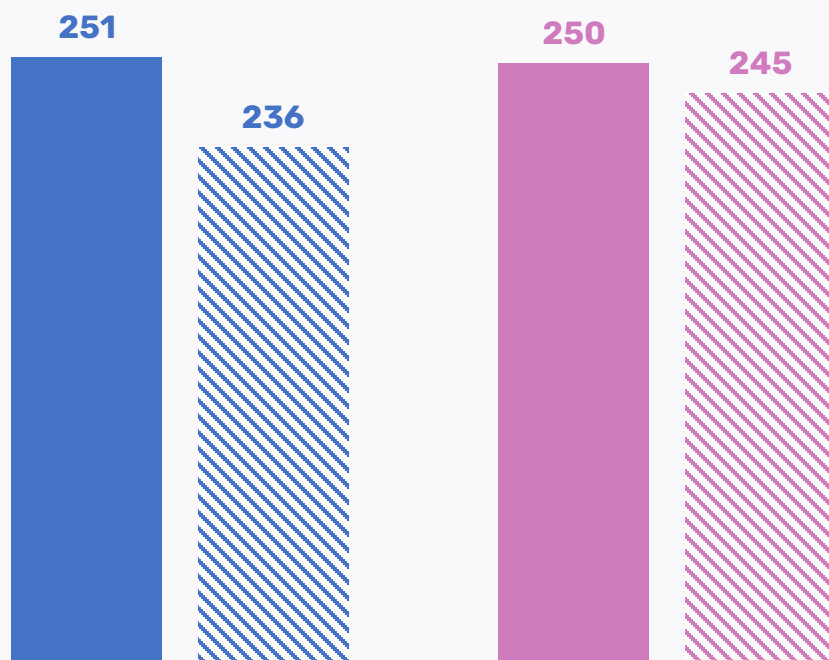
2022-2023

דתיות בקרב דוברי עברית: גברים חרדים בפער מגברים לא חרדים בכל התחומים

פתרון
בעיות
אדפטיבי

לא חרדים
לא חרדיות
חרדים
חרדיות

דתיות בקרב דוברי
עברית: גברים חרדים
בפער מגברים לא
חרדים בכל התחומים

נקודות למחשבה וכיווני המשך

- רלוונטיות מבחן המיומנויות בעידן ה-AI?
- ירידה כלל-עולמית באוריינות קריאה – הולכים ומיטפשים?
- ממצאים בולטים בישראל דומים למחקרים בינ"ל במערכת החינוך
- קיימים ממצאים נוספים לגבי פערי SES, השכלה, גיל ועוד
- עושר של נתונים שיכולים להיות קשורים למיומנויות:
- בשאלון הרקע
- במאגרי מידע נוספים שמקושרים לסקר המיומנויות

תודה רבה על ההקשבה!

noash@education.gov.il

haimp@cbs.gov.il

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

משרד החינוך